

MA zárószigorlati tételek magyar nyelvből

1. A beszédprodukción és -percepción, hangképzés, a magyar beszédhangok rendszere, a hangok egymásra hatása

KASSAI ILONA: Fonetika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

BOLLA KÁLMÁN szerk.: Fejezetek a magyar leíró hangtanból. Budapest, 1982.

KIEFER FERENC főszerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

2. Hagyományos és megújuló morfológia

KESZLER BORBÁLA szerk. 2001. Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

KIEFER FERENC főszerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

KIEFER FERENC szerk. 2000. Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia. Akadémiai Kiadó, Budapest.

É. KISS KATALIN–KIEFER FERENC–SIPTÁR PÉTER: Új magyar nyelvtan. Osiris. Bp., 1998.

P. LAKATOS ILONA szerk. Grammatikai gyakorlókönyv. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza, 2007.

3. Szófajtan: a különböző szófaji felosztások rendszere és vitás kérdései. Alapszófajok, viszonyzóok, mondatszók, az egyes szófaji kategóriák jellemzői, altípusai. A szóalkotásmódok

KESZLER BORBÁLA szerk. 2001. Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

KIEFER FERENC főszerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

KIEFER FERENC szerk. 2000. Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia. Akadémiai Kiadó, Budapest.

É. KISS KATALIN–KIEFER FERENC–SIPTÁR PÉTER: Új magyar nyelvtan. Osiris. Bp., 1998.

P. LAKATOS ILONA szerk. Grammatikai gyakorlókönyv. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza, 2007.

4. Szintagmatan: a szókapcsolatok fajtái: morfológiai és szintaktikai természetű szókapcsolatok

KESZLER BORBÁLA szerk. 2001. Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

KIEFER FERENC főszerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

KIEFER FERENC szerk. 2000. Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia. Akadémiai Kiadó, Budapest.

É. KISS KATALIN–KIEFER FERENC–SIPTÁR PÉTER: Új magyar nyelvtan. Osiris. Bp., 1998.

P. LAKATOS ILONA szerk. Grammatikai gyakorlókönyv. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza, 2007.

5. Mondattan: a mondat fogalma, a különböző mondat-meghatározások elméleti kérdései. Az egyszerű és az összetett mondat, az alá- és a mellérendelő összetett mondat

KESZLER BORBÁLA szerk. 2001. Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.

KIEFER FERENC főszerk. 2006. Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó, Budapest.

É. KISS KATALIN–KIEFER FERENC–SIPTÁR PÉTER: Új magyar nyelvtan. Osiris. Bp., 1998.

P. LAKATOS ILONA szerk. Grammatikai gyakorlókönyv. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza, 2007.

6. Rokonságelméletek, a magyar nyelv korszakai. Főbb nyelvemlékeink

A. MOLNÁR FERENC 2005. A legkorábbi magyar szövegemlékek. DE BTK Klasszikafileológiai

Tanszék. Debrecen

KISS JENŐ–PUSZTAI FERENC szerk. 2005. Magyar nyelvtörténet. Osiris Kiadó, Budapest.

RÓNA-TAS ANDRÁS: A nyelvrokonság. Bp., 1978.

7. A magyar szókészlet eredete és alakulása. A magyar szókincs eredetbeli rétegei, ezek arányai nyelvünkben. Az idegen eredetű szavak meghonosodásának általános jellegzetességei

KISS JENŐ–PUSZTAI FERENC: Magyar nyelvtörténet. Osiris Kiadó. Bp. 2003.

MINYA KÁROLY: Mai magyar nyelvújítás. Tinta K. Bp., 2003.

8. Magyar hang- és szótörténet, morféma- és mondattan az ősmagyar, az ómagyar és a középmagyar korban

A. MOLNÁR FERENC 2005. A legkorábbi magyar szövegelemek. DE BTK Klasszika-filológiai Tanszék. Debrecen

KISS JENŐ–PUSZTAI FERENC szerk. 2005. Magyar nyelvtörténet. Osiris Kiadó, Budapest.

Róna-Tas András: A nyelvrokonság. Bp., 1978.

9. A szövegtan fogalma, kialakulása, vizsgálati módszerei, a különböző szövegelméletek

TOLCSVAI NAGY GÁBOR 2001. A magyar nyelv szövegtana. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 9–65.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA 1999. Leíró magyar szövegtan. Osiris Kiadó, Budapest. 17–25; 38–53.

Robert de Beaugrande–Wolfgang Dressler 1972, 1981. Tübingen, London and New-York.

10. A szöveg szintaktikai, szemantikai, pragmatikai szintje. A szövegösszetartó erő. A szöveg szerkezete

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA 1999. Leíró magyar szövegtan. Osiris Kiadó, Budapest. 137–156; 161–195; 200–235; 242–260.

BALÁZS JÁNOS 1985. A szöveg. Gondolat Kiadó, Budapest. 109–195; 221–245; 291–299; 313–322.

11. A stílus fogalma, a stilisztika mint határtudomány. Stíluselmélet, strukturalista, cselekvélméleti, szövegreációs és kognitív interakciós elméletek. A trópusok rendszere

KEMÉNY GÁBOR: Szkülla és Kharübdisz között: a stilisztika lehetőségei és feladatai az új

évezred küszöbén. *Nyr.* 2000. 298–310.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA: Magyar stilisztika. Budapest, Osiris Kiadó, 2007. 23–91., 409–468.

TOLCSVAI NAGY GÁBOR A magyar nyelv stilisztikája. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 1996. 9–49.

TOLCSVAI NAGY GÁBOR: Stilisztika. In: Kiefer Ferenc (szerk.): Magyar nyelv. Budapest, Akadémiai Kiadó. 2006. 628–652.

12. A nyelv általános varianciája a hangzás, a jelentés és a szintaktikai szerkezetek tartományában. A stílusérték és a stílushatás egymásba épülése

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA: Magyar stilisztika. Budapest, Osiris Kiadó, 2007. 201–240, 276–325, 359–408.

TOLCSVAI NAGY GÁBOR A magyar nyelv stilisztikája. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 1996. 50–94, 176–245.

13. Kommunikációs rendszerek és folyamatok. A kommunikációelmélet fogalomrendszere. A verbális és nemverbális kommunikáció

BUDA BÉLA 2000. A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Kiadó, Budapest.

FERCSIK ERZSÉBET–RAÁTZ JUDIT 2006. Kommunikáció és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 7–25; 36–127.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA 1999. Leíró magyar szövegtan. Budapest, Osiris Kiadó. 357–371.

14. A szóbeli és az írásbeli kommunikáció összetevői. A szövegalkotás és a szövegbefogadás tényezői. Szóbeli és írásos szövegműfajok, szövegtipológia

TOLCSVAI NAGY GÁBOR. 2001. A magyar nyelv szövegtana. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 65–89; 331–338; 339–340.

BALÁZS JÁNOS 1985. A szöveg. Gondolat Kiadó, Budapest. 20–36.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA 1999. Leíró magyar szövegtan. Osiris Kiadó, Budapest. 357–372; 379–384; 275–283.

15. A beszédművelés és a szövegalkotás ismeretrendszere. A szövegmeghangosítás akusztikus tényezői. A hatékony közlés ismérvei. Kommunikációs közegek, információáramlás

HERNÁDI SÁNDOR 2006. Beszédművelés. Budapest, Osiris Kiadó.

SZABÓ KATALIN 2001. Kommunikáció felsőfokon. Kossuth Kiadó, Budapest 290–310.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA 1999. Leíró magyar szövegtan. Budapest, Osiris Kiadó. 74–97.

16. A nyelvtudomány tárgya, vizsgálati területei, helye a tudományok rendszerében, segédtudományai, határterületei. Az elméleti és az alkalmazott nyelvészet fő területei. A főbb nyelvészeti iskolák áttekintése. A nyelvelméletek, a nyelvleírás módjai

DAVID CRYSTAL 1998. A nyelv enciklopédiája. Osiris. Bp. 502–515.

MÁTÉ JAKAB 1998. A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 11–209.

KENESEI ISTVÁN 1989. A nyelv és a nyelvek. Gondolat. Bp. 60–78.

A. JÁSZÓ ANNA (szerk.) 1995. A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó. Bp. 46–74.

17. Nyelv és társadalom, nyelv és gondolkodás összefüggése. A nyelv eredete, a nyelvek osztályozása, nyelvtipológia, nyelvrokonság, nyelvi univerzálék

DAVID CRYSTAL 1998. A nyelv enciklopédiája. Osiris. Bp. 25–29; 365–369; 111–114; 370–373.

TELEGDI ZSIGMOND 1977. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Tankönyvkiadó. Bp., 220–232; 232–245.

KÁLMÁN LÁSZLÓ – TRÓN VIKTOR 2007: Bevezetés a nyelvtudományba. Tinta Könyvkiadó. Bp., 24–33; 105–119.

18. A nyelv mint jelrendszer. A szemiotika mint a nyelvtudomány része. A nyelvpolitika időszerű kérdései. A számítógépes nyelvészet és a korpusznyelvészet

CSENYI ISTVÁN: A nyelvpolitika és a kisebbségi nyelvi jogok Ukrajnában 1991 és 2011 között. http://elib.kkf.hu/ewp_11/2011_1_07.pdf

A Nyelvi Jogok Egyetemes Nyilatkozata. In. Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény. Szerk. A. Jászó Anna és Bódi Zoltán. Bp., Tinta Könyvkiadó. 2002. 280–291.

PETHŐ JÓZSEF: Jelentéstan. Bölcsész Konzorcium. Nyíregyháza. 2006. 9–15.

DAVID CRYSTAL 1998. A nyelv enciklopédiája. Osiris. Bp. 492–501.

TELEGDI ZSIGMOND 1977. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Tankönyvkiadó. Bp. 28–34.

MÁTÉ JAKAB 1998. A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 296–308.

19. A szociolingvisztika kutatási területe, elméleti kérdései és gyakorlati alkalmazása. A nyelvváltozatok rendszere, a nyelvi norma több szempontú megközelítése.

KISS JENŐ: Társadalom és nyelvhasználat. Bp., NTK. 2005. 11–28.; A magyarországi nyelvhasználat variabilitásáról. In: Magyar nyelv. Szerk. Kiefer Ferenc. Bp., Akadémia Kiadó. 2006. 577–582.

A nyelvváltozatok rendszere: Tolcsvai Nagy Gábor: A magyar nyelvi rétegződést bemutató modellekről. In: Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára. Szerk. Hajdú Mihály. Bp., ELTER. 2003. 272–277.

KISS JENŐ: Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1995.

KISS JENŐ (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Bp., 2001.

WARDHAUGH, ROLAND: Szociolingvisztika. Osiris–Századvég. Bp., 1995.

É. KISS KATALIN 2004. Anyanyelvünk állapotáról. Osiris Kiadó. Budapest.

KONTRA MIKLÓS szerk. 2003. Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon. Osiris Kiadó, Budapest.

KIEFER FERENC (főszerk.): Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó. Bp., 2006. 517–782.

KEMÉNY GÁBOR szerk. 1993. *Normatudat–nyelvi norma*. MTA Nyelvtudományi Intézete. Budapest.

TOLCSVAI NAGY GÁBOR 1998. *A nyelvi norma*. (NytudÉrt. 144). Akadémiai Kiadó, Bp.

20. A szociolingvisztika és dialektológia aktuális kérdései (kisebbségi nyelvhasználat, nyelvi jogok stb.). A nyelvi babonák és sztereotípiák.

CSERNICKÓ ISTVÁN: A nyelvpolitika és a kisebbségi nyelvi jogok Ukrajnában 1991 és 2011 között. http://elib.kkf.hu/ewp_11/2011_1_07.pdf

KISS JENŐ: Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1995.

KISS JENŐ (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Bp., 2001.

WARDHAUGH, ROLAND: Szociolingvisztika. Osiris–Századvég. Bp., 1995.

É. KISS KATALIN 2004. Anyanyelvünk állapotáról. Osiris Kiadó. Budapest.

KONTRA MIKLÓS szerk. 2003. Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon. Osiris Kiadó, Budapest.

KIEFER FERENC (főszerk.): Magyar nyelv. Akadémiai Kiadó. Bp., 2006. 517–782.

Nyíregyháza, 2009. március 23.

MINYA KÁROLY 2006. *Rendszerváltás – normaváltás*. A magyar nyelv művelés története 1989-től napjainkig. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához sorozat. Tinta Kiadó, Bp.

DOMONKOSI ÁGNES 2007: Nyelvi babonák és sztereotípiák: a helyes és a helytelen a népi nyelvészeti szemléletben. In: Domonkosi Ágnes–Lanstyák István–Posgay Ildikó (szerk.): Műhelytanulmányok a nyelv műveléséről. Gramma Nyelvi Iroda–Tinta Könyvkiadó. Dunaszerdahely–Budapest, 141–154.

P. LAKATOS ILONA SZERK. 2012: *Változó nyelvhasználat a hármasszög mentén*. Többdimenziós nyelvföldrajzi térképlapok tanúságai. Segédkönyvek a Nyelvészet Tanulmányozásához. 143. Tinta Könyvkiadó. Bp.

Nyíregyháza, 2017. február 10.